

Hoofdstuk I Twee vaderlanden	11
1. <i>Vluchteling in Amsterdam (1656)</i>	11
2. <i>Refugié, geen immigrant</i>	18
3. <i>Refugié met een missie</i>	19
4. <i>Burger van twee werelden</i>	22
5. <i>Jeugd in Moravië (1592-1611)</i>	24
6. <i>Broedergemeenschap</i>	26
7. <i>Verscheurd leven</i>	28
8. <i>Van Herborn via Amsterdam naar Heidelberg (1611-1614)</i>	31
Hoofdstuk II Wanhoop én toekomstverwachting	37
1. <i>Terug in Moravië (1614-1622)</i>	37
2. <i>Protest tegen sociaal onrecht</i>	39
3. <i>Opstand tegen politiek onrecht</i>	41
4. <i>Vluchteling in Brandys: leven in duisternis (1622-1628)</i>	44
5. <i>Hoop in het labyrint der wereld</i>	46
6. <i>Duizendjarig vrederijk</i>	48
7. <i>Wonderlijke profetieën</i>	51
8. <i>Reis naar Den Haag (1626)</i>	54
9. <i>Wereld zonder illusies</i>	56
Hoofdstuk III Vluchteling in Polen	59
1. <i>Leszno, veilig toevluchtsoord (1628-1641)</i>	59
2. <i>Inspirerende denkers</i>	62
3. <i>'Richtinggevende ideeën</i>	66
4. <i>Kenmerken van Comenius pansofie</i>	70
5. <i>De weg van de didactiek</i>	74
6. <i>Beginnelen van de pedagogiek</i>	78
7. <i>Perspectief van de pansofie</i>	81
Hoofdstuk IV Missie in Londen	87
1. <i>Ontmoeting met vrienden (1641-1642)</i>	87
2. <i>De weg van het licht</i>	92
3. <i>Utopische ideeën in Comenius pansofie</i>	96
4. <i>Realiseerbare utopie</i>	98
5. <i>Sociale instituties en hun interdependentie</i>	101
6. <i>Synkritische methode van onderzoek</i>	104
7. <i>Geboeid door Francis Bacon</i>	108
8. <i>Afscheid van Engeland</i>	110
Hoofdstuk V Nieuwe toekomstperspectieven	113
1. <i>Op doorreis in de Nederlanden (juni-juli 1642)</i>	113
2. <i>Gesprek met Descartes</i>	114
3. <i>Twee typen rationaliteit</i>	119
4. <i>Vertrek uit de Nederlanden</i>	120
5. <i>Beslissende ontmoetingen in Zweden (augustus-september 1642)</i>	122
6. <i>Elbing conflict en verzoening (1642-1648)</i>	127
7. <i>Terug in Leszno, een beproeving (1648-1650)</i>	135
8. <i>Sarospatak, tragiek van het succes (1650-1654)</i>	140
9. <i>Bedreigd bestaan in Leszno (1654-1656)</i>	150
10. <i>Naar een nieuw verblijf in de Nederlanden, (1656)</i>	152

Hoofdstuk VI In de schaduw van de toekomst	155
1. <i>Ontvangst in Groningen (augustus 1656)</i>	155
2. <i>Weerzien van Amsterdam (1656-1670)</i>	156
4. <i>Amsterdam verlaten?</i>	157
5. <i>Overlijden van Laurens de Geer</i>	159
6. <i>Vrede in perspectief</i>	160
7. <i>Algemeen beraad</i>	164
8. <i>Pleidooi voor een wereldconferentie</i>	167
9. <i>Vermanende oproepen van Elia</i>	169
10. <i>Conflicten met calvinistische theologen</i>	171
11. <i>Levensavond en levenseinde</i>	178
Hoofdstuk VII Missie en erfenis	181
1. <i>Pansofische erfenis</i>	181
2. <i>Positief gewaardeerde onderdelen</i>	181
3. <i>Omstreden onderdelen</i>	184
4. <i>Rationaliteit als probleem</i>	186
5. <i>Appèl op Europa</i>	189
Dankwoord	193
Chronologisch overzicht van Comenius' leven	195
Schematische kaart van Midden-Europa	198
Bibliografie	199
Namenregister	211